

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Odd Frydenlund Steen

Dykkar ref.
2023/5285

Vår ref.
20/65-43/LLH

Dato
01.06.2023

Statsforvaltaren i Vestfold og Telemark - verneplanprosess - frivillig vern av skog - fråsegn frå Språkrådet

Brånås, Bamble kommune

Ingen merknader. Namnet høver på området, og *Brånås* er einaste godkjente skrivemåte for naturnamnet i Sentralt stadnamnregister (SSR).

Brakandalen, utviding av Brokefjell naturreservat, Kviteseid kommune

Her er det ikkje klart kva som skal bli namn på området. Er det meininga å halde på namnet *Brokefjell naturreservat*, eller er *Brakandalen* meint å inngå i namnet? Ut frå kartet ser det ut til at Brakandalen i all hovudsak ligg utanfor det utvida området, slik at det verkar best å vidareføre namnet *Brokefjell naturreservat* på det utvida verneområdet. Vi gjer merksam på at namnet *Brokefjell naturreservat* ikkje er registrert i SSR.

Storskog naturreservat - utviding med Sjøberg - Digernes, Kviteseid og Tokke kommunar

Heller ikkje her er det klart kva som er tenkt som namn på det utvida verneområdet. Namnet *Storskog naturreservat* er ikkje registrert i SSR, og det er heller ikkje registrert noko namn *Storskog* i Tokke eller Kviteseid. Vi ber Statsforvaltaren syte for at det i neste runde av saka går tydeleg fram kva som er tenkt som namn på området, og kva som er bakgrunnen for namnevalet.

Mørkvassjuvet naturreservat - utviding, Kviteseid kommune

Vi har ingen merknader til at namnet *Mørkvassjuvet naturreservat* blir vidareført som namn på det utvida verneområdet. Skrivemåten er i samsvar med SSR, og namnet høver framleis på området. Vi gjer merksam på at namnet *Mørkvassjuvet naturreservat* ikkje er registrert i SSR.

Ånås, Kviteseid kommune

Ingen merknader. Namnet høver på området, og *Ånås* er einaste godkjente skrivemåte for naturnamnet i SSR.

Kringsås, Midt-Telemark kommune

Ingen merknader. Namnet høver på området, og *Kringsås* er einaste godkjente skrivemåte for naturnamnet i SSR.

Skulehomfjellet, Nissedal og Fyresdal kommunar

Ingen merknader til skrivemåten (*Skulehomfjellet* er tilrådd skrivemåte i SSR), men ut frå kartet ser det ut til at Skulehomfjellet i all hovudsak ligg utanfor verneområdet. Statsforvaltaren bør difor vurdere om eit anna namn vil vere meir dekkande.

Omnflug naturreservat - utvidelse, Notodden kommune

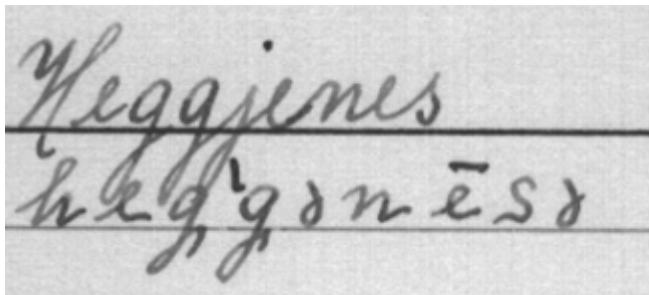
Vi har ingen merknader til at *Omnflug naturreservat* blir vidareført som namn på det utvida verneområdet.

Stormyråsen, Notodden kommune

Namnet *Stormyråsen* er ikkje registrert i SSR. Er dette eit namn som er kjent og nytta lokalt? Og er skrivemåten i samsvar med lokal uttale, jf. at SSR har registrert myra Storemyr delvis innafor områdegrensene? Ut frå kartet ligg verneområdet på ein del av Folslandåsen.

Heggeneset, Seljord kommune

SSR har berre registrert bruksnamnet *Heggenes* i ubunden form, men heradsregisteret har uttale i bunden form:

Vi har difor bedt Kartverket reise namnesak på bruksnamnet og avleidde namn. Skrivemåten som blir vedtatt for bruksnamnet blir retningsgivande for reservatnamnet.

Skriufjellet, Seljord kommune

Ingen merknader. Namnet høver på området, og *Skriufjellet* er einaste godkjente skrivemåte for naturnamnet i SSR.

Storås, Seljord kommune

Ingen merknader. Namnet høver på området, og *Storås* er einaste godkjente skrivemåte for naturnamnet i SSR.

Jønjljo - utvidelse, Notodden kommune

Namnet på det eksisterande naturreservatet er ikkje registrert i SSR. *Jønjljo* er einaste godkjente skrivemåte for naturnamnet, men denne skrivemåten er ikkje i samsvar med norske rettskrivingsprinsipp. Vi har difor bede Kartverket reise namnesak på naturnamnet og avleidde namn. Skrivemåten som blir vedtatt for naturnamnet, blir retningsgivande for reservatnamnet.

Øverland naturreservat - utvidelse, Tinn kommune

Vi har ingen merknader til at *Øverland naturreservat* blir vidareført som namn på det utvida verneområdet. Skrivemåten er grei, og namnet høver framleis på området. Vi gjer merksam på at namnet på det eksisterande naturreservatet ikkje er registrert i SSR.

Eidsborgkleivane - Gjuvstøyli, Tokke kommune

Vi har ingen merknader til namnet *Eidsborgkleivane*. For det andre namnet må forleddet skrivast *Juvstøy/-* i samsvar med tilrådd skrivemåte i SSR for seternamnet som utgjer forleddet. For etterleddet er det forma *-lii* som er tilrådd for tilsvarande namn i Tokke, sjølv om *-lie* òg er nytta. Vi tilrår generelt å nytte «og» i staden for bindestrek i samansette naturreservatnamn. Vår tilråding for dette namnet blir difor **Eidsborgkleivane og Juvstøylli**.

Kivledalen - Spådomsnuten - Humleneset naturreservat (utviding), Seljord kommune

Her er det ikkje klart kva som er tenkt som namn på det utvida verneområdet. Humlenes utgjer berre ein liten del av det utvida området. Vi ber Statsforvaltaren syte for at det i neste runde av saka går tydeleg fram kva som er tenkt som namn på området. Vi gjer elles merknsam på at namnet på det eksisterande naturreservatet ikkje er registrert i SSR, og at *Humlenes* (ubunden form) er einaste godkjente skrivemåte for naturnamnet.

Tjuvberget, Holmestrand og Tønsberg kommuner

Ingen merknader. Namnet høver på området, og *Tjuvberget* er einaste godkjente skrivemåte for naturnamnet i SSR.

Vennleg helsing

Daniel Gusfre Ims
seksjonssjef

Line Lysaker Heinesen
rådgivar

Brevet er elektronisk godkjent og blir sendt utan underskrifter.

Mottakarar:

Statsforvalteren i Vestfold og
Telemark

Kopi til:

Kartverket

Postboks 600
Sentrum

3507

HØNEFOSS

Til	Vår sakshandsamar	Vår dato	Vår referanse
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Katrine Kammerud	23.06.2023	2020/102-60/315
		Tidligere dato	Tidligere referanse
			2023/5285

Svar på melding om oppstart verneplanprosess for frivillig vern av skog i kommunene Bamble, Fyresdal, Holmestrand, Tønsberg, Kviteseid, Midt-Telemark, Nissedal, Notodden, Seljord, Tinn og Tokke

Vi viser til brev 19. mai 2023 med melding om start av verneplanprosess for frivillig vern av skog for 17 områder i kommunene Bamble, Fyresdal, Holmestrand, Tønsberg, Kviteseid, Midt-Telemark, Nissedal, Notodden, Seljord, Tinn og Tokke. Forsvarsbygg gjev høyringssvar i slike saker med det utgangspunktet å ta vare på Forsvaret sine arealbruksinteresser.

Vi ser foreløpig ingen konfliktar med det føreslåtte verneområdet. Vi ber likevel om at de tek naudsynnte unntak for militær operativ verksemd inn i forskrift til verneplanen. Vi ber òg om at det særskilte unntaket for avgang og landing med Forsvaret sine luftfartøy vert tatt med i forskrift, for å ivareta omsynet til militær luftoperativ verksemd. Vi har ingen ytterlegare merknader til verneframlegget.

Med helsing

Bjørn Bergesen
leiar arealplan
eigedomsforvaltning

Dette dokumentet er elektronisk godkjend og difor ikkje signert.

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Pb 2076
3103 TØNSBERG

Vår dato: 24.07.2023
Vår referanse: 23/38958 - 2
Deres dato:
Deres referanse:

Innspill til melding om oppstart av frivillig vern av skog - 17 områder - Vestfold og Telemark

Vi viser til deres brev av 19.5.2023 med melding om oppstart av verneplanprosess for 17 områder fordelt på Bamble, Fyresdal, Holmestrand, Kviteseid, Midt-Telemark, Nissedal, Notodden, Seljord, Tinn, Tokke og Tønsberg kommuner.

Som høringsinstans for forslag til opprettelse av nye naturreservat, ønsker vi å gi noen generelle innspill til verneprosessen.

Vi beklager at våre innspill til oppstart av verneprosessen kommer etter fristen (5.7.2023), men håper likevel at våre innspill vil tas med i den videre prosessen.

Grundige områdebeskrivelser

Av høringsdokumentene må det tydelig framkomme om og i tilfelle hvordan det aktuelle området nyttes i landbrukssammenheng. Dersom det er landbrukshensyn i området som ikke ivaretas i utkast til forskrift, ber vi om at det begrunnes i høringsdokumentene.

Typiske landbruksinteresser kan være (listen er ikke uttømmende):

- Skogsbilvei som er nødvendig for skogbruk på bakenforliggende arealer
- Traktorvei i forbindelse med jordbruk
- Støl/seterområde
- Beite
- Reindrift

Utforming av verneforskrift

Dersom det går veier/ferdselsårer gjennom verneområdet, må Fylkesmannen vurdere om det kan gis bestemmelser om merking, rydding og vedlikehold av disse. Det bør legges til rette for drift og vedlikehold av eventuelle støl-/seterområder og åpnes for andre tekniske tiltak som bidrar til en landbruksmessig utnyttelse av området. Dersom slike tiltak ikke er ønskelig innenfor verneområdet, må det gis en faglig begrunnelse for dette i høringsdokumentene.

Beitebruk vil være aktuelt i mange områder som foreslås vernet som naturreservat. Det bør derfor vurderes om forskriften kan åpne for dette. Hvis ikke, må det redegjøres for hvorfor i høringsdokumentene. Dersom det åpnes for beiting i området bør det også

utarbeides bestemmelser for utsetting av saltsteiner og oppføring/vedlikehold av gjerder og sanketrøer.

For alle tiltakene over må det vurderes om det kan gis bestemmelser om motorferdsel i forbindelse med tiltakene. Det bør gis generelt unntak fra ferdselsbestemmelsene i forbindelse med uttransportering av syke og skadde bufe.

Vi forutsetter at Fylkesmannens landbruks- og reindriftsfaglig kompetanse involveres i utforming av forskrift og verneplan. Det vil også være nyttig å involvere den lokale landbruksforvaltningen i arbeidet.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Trond Svanøe-Hafstad
seksjonssjef

Fredrik Vaadal
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:

Statsforvalteren i Vestfold og
Telemark

Pb 2076

3103 TØNSBERG

STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

Saksbehandler: Johannes Dahl Sundal
Saksbehandlers tlf.: 97068155
Deres ref.: 2023/5285
Vår ref.: 2023/1575-3

01.11.2024

Høringsuttalelse - Frivillig vern av skog - Utviding av eksisterende naturreservat og nye naturreservat.

Forslag om utvidelse og etablering av syv områder for frivillig skogvern i kommunene Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Notodden, Seljord og Tokke, berører ikke Statnett sine anlegg eller planer. For utvidelse av Heddedalane naturreservat i Tokke kommune kommer verneområdet nært, men er utenfor våre anlegg. Statnett har derfor ingen merknader til utvidelse eller etablering av skogvern på de gitte områdene.

Med vennlig hilsen
Rune Garberg
Rune Garberg

Grunn- og rettighetssjerv

Johannes Dahl Sundal

Saksbehandler

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrifter

Notat

OPPDRAG	Tokke kraftverk adkomstvei - ras bekkeløp	DOKUMENTKODE	10261664-01-RIGberg-NOT-001
EMNE	Sikringstiltak etter ras i bekkeløp	TILGJENGELIGHET	Åpen
OPPDRAGSGIVER	Statkraft Energi AS	OPPDRAGSLEDER	Espen Roe
KONTAKTPERSON	Tarjei Aase	UTARBEIDET AV	Espen Roe
KOPI		ANSVARLIG ENHET	10112011 Geofag

1 Bakgrunn

Det har gått et steinras langs bekkeløpet som kommer ned ved den gamle tømmerlegga ved adkomstvegen til Tokke kraftverk. Se figur 1. I det aktuelle området deler bekkeløpet seg i to. Som følge av steinraset har det østre bekkeløpet blitt stengt, med den følgen at ved stor vannføring er det fare for større erosjon og rasfare langs det åpne bekkeløpet.

Multiconsult har på oppdrag for Statkraft Energi AS vurdert muligheten for å fjerne rasmasser for å gjenåpne bekkeløpet som er lukket. Det ble i tillegg vurdert hva slags arbeidssikringstiltak som er nødvendig for å utføre arbeidene på stedet på en sikker måte, samt om det bør gjøres andre tiltak langs bekkeløpet ned mot adkomstvegen.

Multiconsult v/Espen Roe var 22. august 2022 på feltbefaring for å vurdere disse forholdene. Tarjei Aase fra Statkraft Energi deltok også på befaringen.

Foreliggende notat er basert på observasjoner, slik de forelå på befaringsdagen, og vurderingene gjort i etterkant.

00	17.09.2024	Sikringstiltak etter ras i bekkeløp	Espen Roe	Kjetil Moen	Espen Roe
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

Figur 1. Oversiktskart - lokalisering av steinraset indikert med rød sirkel.

2 Observasjoner

Rasstedet ligger ved ca. kote +175. Raset har gått fra en lokal brattskrent, med høyde på 4-5 m, som ligger inntil bekkeløpet. Terrenget er bratt og ulendt på stedet, med relativt tett vegetasjon og mye urmasser på bakken. På oversiden av rasstedet ligger Ravnejuv med høye og steile brattskrenter. Disse er ikke vurdert for bergstabilitet i denne forbindelse. Nedenfor rasstedet er terrenget generelt noe slakere.

Raset har tettet til det østre bekkeløpet. Rasmassene består av steinblokker og steiner av ulik størrelse. Se figur 2-4. Det ble ikke observert gjenliggende steinblokker som tolkes som ustabile i løsnemrådet for raset, men det ble observert enkelte mindre steiner som muligens er avløste.

Fra rasområdet og ned mot adkomstvegen til kraftverket er bekkeløpet stedvis dekket av trær og busker som har falt overende. Også dette området er preget av urmasser på bakken til siden for bekkeløpet.

De nederste 15-20 m av bekkeløpet ned mot adkomstvegen er steinsatt i en bredde på ca. 1,5 m. De aller siste meterne mot kulverten er steinsatt i noe smalere bredde. Se figur 5.

Det ligger to rør med relativt liten diameter under adkomstvegen. Den åpne betongkulverten som leder fram til disse rørene er delvis fylt med stein som har kommet ned med bekkevannet. Betongkulverten er noe undergravd/erodert på begge sider. Se figur 6 og 7.

Figur 2. Oversiktsbilde over rasområdet.

Figur 3. Rasmassene indikert med rød sirkel.

Figur 4. Det tette østre bekkeløpet sett fra nedsiden.

Figur 5. Steinsetting i nedre del av bekkeløpet mot adkomstvegen.

Figur 6. To rør med liten diameter (røde piler) under vegen og kulvert delvis fylt med stein.

Figur 7. Undergravd betongkulvert.

3 Vurderinger og tiltak

3.1 Rasområdet

Det er vår vurdering at det lar seg gjøre å renske/rydde det østre bekkeløpet for rasmasser. Dette arbeidet må utføres med spett, krafse og ved lemping av steiner med håndmakt. Det er viktig at steinene og steinblokkene som renskes bort legges til side for bekkeløpet.

For å oppnå tilfredsstillende arbeidssikring, anbefaler vi at den lokale brattskrenten ved raset (løsneområdet) spettrenskes for eventuelle avløste steiner/steinblokker før arbeidene med å fjerne rasmassene starter. Se figur 8.

Figur 8. Det anbefales spettrensk i den lokale brattskrenten ved raset.

Vi anbefaler i tillegg at brattskrentene i overkant av rasområdet vurderes for steinsprangfare før arbeidene med å fjerne rasmassene starter. Dette er en relativt omfattende vurdering å utføre pga. områdets størrelse. Figur 9 indikerer aktuelt område for en slik vurdering.

Figur 9. Omtrentlig område for vurdering av steinsprangfare indikert med grønn firkant.

3.2 Bekkeløp

Det ligger stedvis en del vegetasjon i bekkeløpet mellom rasområdet og adkomstvegen til kraftverket. For å hindre tilstopping, anbefaler vi at denne vegetasjonen fjernes fra bekkeløpet.

3.3 Bekkeløpet ved adkomstvegen

For å hindre erosjon, bør den nedre delen av bekkeløpet mot adkomstvegen steinsettes i større bredde de siste meterne ned mot den åpne betongkulverten ved vegen. Se figur 10.

Figur 10. Det anbefales steinsetting i større bredde nedre del av bekkeløpet mot adkomstvegen.

Den delvis steinfylte åpne betongkulverten må tømmes for steiner som har kommet ned med bekkevannet. I tillegg bør dimensjonen på rørene under vegen økes for å unngå oppstuvning av vann med fare for erosjon og utvasking under perioder med flomstor bekk.

Alternativt bør dagens løsning med rør erstattes med en ny og åpen betongkulvert under vegen.

NOTAT

OPPDRAAG	Tokke kraftverk	DOKUMENTKODE	10212063-RIGberg-NOT-001
EMNE	Ras- og sikringsvurdering ved rasoverbygg Tokke kraftverk	TILGJENGELIGHET	Åpen
OPPDRAAGSGIVER	Skanska Norge AS	OPPDRAAGSLEDER	Espen Roe
KONTAKTPERSON	Jan-Roar Teigen	SAKSBEHANDLER	Espen Roe
BYGGHERRE	Statkraft Energi AS	ANSVARLIG ENHET	10112011 Geofag

1 Bakgrunn

På oppdrag for Skanska Norge er Multiconsult Norge engasjert for å vurdere stabilitet og fare for ras / steinsprang i den naturlige fjellskrenten på oversiden av rasoverbygget som er etablert i innkjøringen til Tokke kraftverk. Det gikk nylig et steinras som hovedsakelig landet på taket av rasoverbygget ca. 50 m vest for kraftverket. Raset bestod av relativt store steinblokker og trengte gjennom fanggjerdet på stedet. Skanska Norge skal snart utføre anleggsarbeider langs adkomstveien til kraftverket. En del av disse arbeidene skal foregå oppå rasoverbygget, der eksisterende fanggjerdet skal fjernes da det har revnet pga. av raset. De utraste steinblokkene som ligger oppå rasoverbygget skal også fjernes.

Foreliggende rapport bygger på en ingeniørgeologisk befaring fra helikopter, samt observasjoner langs adkomstvegen til kraftverket, i bunnen av skrenten, og gir en oversikt over den stabilitetsmessige situasjon i området. På bakgrunn av dette blir behovet for sikringstiltak vurdert / anbefalt, sett i lys av de planlagte anleggsarbeidene.

For å befare så høye fjellskrenter som her, er helikopter eneste måten å få en brukbar oversikt over forholdene. Avstanden fra helikopteret til skrenten er imidlertid såpass stor at en detaljoversikt ikke er mulig å oppnå.

Foreliggende rapport vurderer også på et overordnet nivå stabilitet og rasfare i fjellsiden fra rasoverbygget og fram til bommen ved Dalen Brygge.

2 Utførte undersøkelser

Multiconsult v/Espen Roe foretok en befaring av området den 13. mai 2019. Befaringen ble utført med helikopter fra Air Lift. Under befaringen ble det lagt vekt på å skaffe en oversikt over det relativt store området.

00	12.06.2019	Ras- og sikringsvurdering	Espen Roe	Kjetil Moen	Espen Roe
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

3 Topografi

Det kartlagte området er skissert på vedlagte tegn. – 151. Tegn. – 900 viser et oversiktsbilde av det undersøkte området.

Det kartlagte skrentområdet over rasoverbygget er ca. 200 m langt. Gjennomsnittlig helningsvinkel er 50-55°. Lokalt er det imidlertid bratte stup og mer slake partier. Høydeforskjellen innenfor det kartlagt området er opptil ca. 300 m. Området har for det meste berg i dagen i brattskrentene, mens de slakere partiene består av blanding av framstikkende bergknauser og urmasser. Deler av de slakere skrentpartiene er dekket av skogsbunn og har vegetasjon i form av torv, busker og trær av ulik størrelse.

4 Berggrunn

Bergarten i området kan klassifiseres som en matasandstein (kvartsskifer / kvartsitt), stedvis med lag av konglomerat. Bergartens oppsprekning kan deles inn i tre hovedsprekkesett:

1. Markerte sprekker / slepper med strøkretning omtrent parallelt med fjellsiden og fall 60°-70° ut mot vannet (Bandak). Flere steder er disse sprekkeene tilnærmet parallelle med fjelloverflaten, og danner til dels store plane og intakte flater.
2. Steile sprekker med strøkretning tilnærmet vinkelrett på fjellsiden. Varierende intensitet (sprekkeavstand). Sprekkesettet danner flere steder en noe uregelmessig, vertikal-lagdelt fjelloverflate.
3. Markerte, men mer sporadiske sprekker med strøkretning parallelt med fjellsiden. Med en fallvinkel på 20-30° inn i fjellskrenten, er dette sprekkesettet orientert omtrent vinkelrett på sprekkesett 1.

Enkelte steile svakhetssoner skjærer inn i fjellskrentens front. Sonenes utgående i terrenget kan beskrives som kløfter og furer, der det mange steder er ansamlet urmasser.

5 Eksisterende bergsikring

Det er tidligere satt opp et fanggjerd i bunnen av fjellsiden som dekker den østlige halvdel av rasoverbygget. Dette fanggjerdet, som ble montert som arbeidssikring under bygging av rasoverbygget, er revnet som en følge av steinras. Se vedlagt tegning -901, foto 1. Det er bestemt fra Statkraft at fanggjerdet skal fjernes pga. skadene etter raset, samt at de mener at rasoverbygget på stedet vil ta imot, eller lede utraste blokker ut mot Bandak.

Videre mot Dalen Brygge er det også satt opp fanggjerd i bunnen av fjellsiden langs det meste av strekningen. Tidlig på 2000-tallet ble det utført en rasvurdering av Multiconsult (Noteby) av hele fjellsiden fra kraftverket og fram til Ravnejuv. Dette resulterte i at det ble utført en del sikringstiltak i form av rensk, fjellbolter og wirenett på flere lokaliteter i fjellsiden.

6 Stabilitetsvurdering – fjellsiden over rasoverbygget

Stabilitetsvurderingen i dette kapittelet gjelder for fjellsiden over rasoverbygget. Det vil ikke være mulig å sikre en så stor fjellside som over rasoverbygget fullstendig. Man må derfor leve med en viss risiko, men denne må minimeres så mye som mulig.

6.1 Rasområdet

Årsaken til raset som nylig gikk er sannsynligvis en kombinasjon av langsomme geologiske prosesser kombinert med fryse-/tineprosesser. Det dominerende sprekkesettet (sprekkesett 1) som faller ut av skrenten har fungert som rampe for steinblokkene når de først løsnet.

Det ble observert mange avløste steinblokker (gjenliggere) av ulik størrelse som lå igjen i løsneområdet etter raset (tegning -901, foto 2). Disse tolkes om ustabile og vil være utsatt for utrasning. Det må derfor utføres sikringstiltak i løsneområdet for raset og i rasbanen ned mot rasoverbygget før anleggsarbeidene oppe på rasoverbygget starter.

6.2 Utenfor rasområdet

Ellers i fjellsiden over rasoverbygget er stabilitetsproblemer knyttet til relativt store enkeltblokker og avløste bergpartier i de steile skrentene og stupene som hovedsakelig befinner seg i den østlige delen av fjellsiden. Se tegning -902. I dette området ble det observert en god del steinblokker og bergpartier som tolkes som ustabile. Dette er blokker av svært ulik størrelse; fra relativt små blokker og blokker og bergpartier på flere 10-talls m³. Se tegning -901, foto 3. Det er helt umulig å forutsi når et skadelig ras eller steinsprang kan oppstå, men siden det skal utføres arbeider oppå rasoverbygget, anbefaler vi at det gjøres en videre vurdering av sikringsbehovet i brattskrentene når sikringsarbeidene kommer til utførelse. Sikringsentreprenøren må da foreta klatrebefaring av brattskrentene, og i samarbeid med ingeniørgeologen avgjøre behovet for sikring. På et overordnet nivå anbefaler vi at man rensker ned helt avløste og rasutsatte steinblokker som er mindre enn 3-4 m³ og som vil kunne nå ned til rasoverbygget. Ellers så anbefaler vi at steinblokker som er større enn 3-4 m³ sikres på stedet, i den grad det er mulig.

7 Anbefalinger - sikringstiltak

7.1 Rasområdet

- Utføre en grundig rensk i løsneområdet og rasbanen for raset. Det vil da være snakk om spettersk og om nødvendig bruk av pneumatiske luftputer. Det kan heller ikke utelukkes bruk av sprengstoff for å utføre rensken. Stabilisering av steinblokker som ligger på bakken kan også bli aktuelt.
- Bolte fast steinblokker i løsneområdet som ikke lar seg renske ned. Ingeniørgeolog bestemmer boltebehov etter at rensken er utført.

7.2 Utenfor raområdet

- Det utføres en klatrebefaring av sikringsentreprenør for å få en bedre oversikt over sikringsbehovet i brattskrentene/stupene. Rasutsatte steinblokker som er mindre enn 3-4 m³ og som vil kunne nå ned til rasoverbygget renskes ned. Ellers så anbefaler vi at steinblokker som er større enn 3-4 m³ sikres på stedet, hvis mulig. Aktuelle sikringsmetoder vil da være fjellbolter, fjellband og wirenett. Dette gjøres i et samarbeid mellom ingeniørgeolog og sikringsentreprenør.

8 Sikringsmateriell

8.1 Fjellbolter

Som fjellbolter benyttes Ø20 mm og Ø25 mm kamstålbolter som endeforankres med polyesterpatron, påføres skive, halvkule, mutter og strammes deretter. For øvrig forutsettes at bolteprodusentens prosedyre for montering følges. Endeforankrede bolter med tilbehør (skive, halvkule og mutter) må være dobbelt korrosjonsbeskyttet (min. 65 µm varmforsinking + pulverlakking). Bolter må forankres i minimum 1 m med fast berg.

8.2 Fjellband

Fjellband (Ø20 mm) skal være dobbelt korrosjonsbeskyttet.

8.3 Wirenett

Wirenettet skal ha maskestørrelse ca. 250x250 mm og med paneltau 10 mm. Nettet skal være korrosjonsbeskyttet med minimum zinkbelegg. Festebolter til wirenett skal være endeforankret med polyesterpatroner.

9 Sikringsarbeider

Endelige sikringstiltak kan avvike fra det som blir foreslått her. Begrunnelsen for dette er først og fremst at valg av sikringsmetode er avhengig av praktisk gjennomførbarhet og tilkomstmuligheter. Dessuten vil det ikke være mulig å få full oversikt over det totale sikringsomfanget før sikringsarbeidene er i gang.

Bergsikring må utføres med egnet utstyr og av folk som har tilstrekkelig kompetanse. Sikringsarbeidene skal foregå under kontrollerte forhold, slik at enhver form for skade på liv eller materiell unngås. Sikringsarbeidene må utføres fra tau og sele.

Av sikkerhetshensyn må det ikke oppholde seg personer i underkant av skrenten der sikringsarbeider pågår.

Ingeniørgeolog Espen Roe vil bistå oppdragsgiver og sikringsentreprenør når sikringsarbeidene kommer til utførelse.

10 Sluttkommentar

Vi anser de anbefalte sikringstiltak som nødvendige for å oppnå bedret arbeidssikkerhet mot ras og steinsprang under anleggsarbeidene oppå rasoverbygget ved Tokke kraftverk.

Det er helt umulig å forutsi når et skadelig ras eller steinsprang kan oppstå. Vi vil imidlertid anbefale at sikringstiltakene iverksettes så snart som mulig.

Multiconsult mener også at beslutningen om å fjerne eksisterende fanggjerde oppå rasoverbygget ikke er den beste. Vi mener at man heller bør rehabilitere fanggjerdet, slik at det, i tillegg til rasoverbygget, fortsatt vil fungere som en passiv sikring i bunnen av skrenten. Raset som nylig gikk viser at gjerdet har hatt en god effekt, og at mye av energien i rasblokkene ble fanget opp av gjerdet. Dersom gjerdet fjernes og det i framtiden skulle gå et større ras, er faren for at rasoverbygget skades betydelig større.

11 Generell stabilitetsvurdering - området fra rasoverbygget til Dalen Brygge

På helikopterbefaringen ble det observert mange mulig ustabile steinblokker og bergpartier av ulik størrelse i fjellsiden vest for rasoverbygget og mot Dalen Brygge. Dette gjelder i hovedsak i brattskrentene/stupene. Det er montert fanggjerd i bunnen av fjellsiden langs det aller meste av denne strekningen. Dette gjerdet vil fange opp de fleste steinblokker som måtte rase så langt ned. Tidlig på 2000-tallet ble det også i denne delen av fjellsiden utført sikringstiltak i form av rensk, fjellbolter og wirenett.

Det vil som nevnt over ikke være mulig å sikre en så stor fjellside fullstendig. Et svært stort ras vil kunne nå helt ned til fanggjerdet og trenge gjennom det. Det er imidlertid Multiconsult sin vurdering at det er tilfredsstillende sikkerhet mot ras og steinsprang ved ferdsel langs adkomstvegen til Tokke kraftverk på strekningen mellom rasoverbygget og til Dalen Brygge.

- Kartlagt område over rasoverbygg
--- Område vurdert på overordnet nivå
○ Steinras som nylig gikk

Rev.		Beskrivelse	Dato		Tegn.	Kontr.	Godkj.
FOTOBILAG - OVERSIKTSBILDE			Originalformat		Fag		
Tokke kraftverk			Tegningens filnavn				
			Målestokk				
Dato		12.06.2019	Konstr./tegnet		Kontrollert	Godkjent	
Oppdragsnr.		10212063	Tegningsnr.		900	Rev.	
Multiconsult			ER		KM	ER	

Fotobilag - Tokke kraftverk	Dato: 12.06.2019	Kontr./tegnet: ER	Kontrollert: KM	Godkjent: ER
	Oppdragsnummer. 10212063		Tegningsnummer. 901	

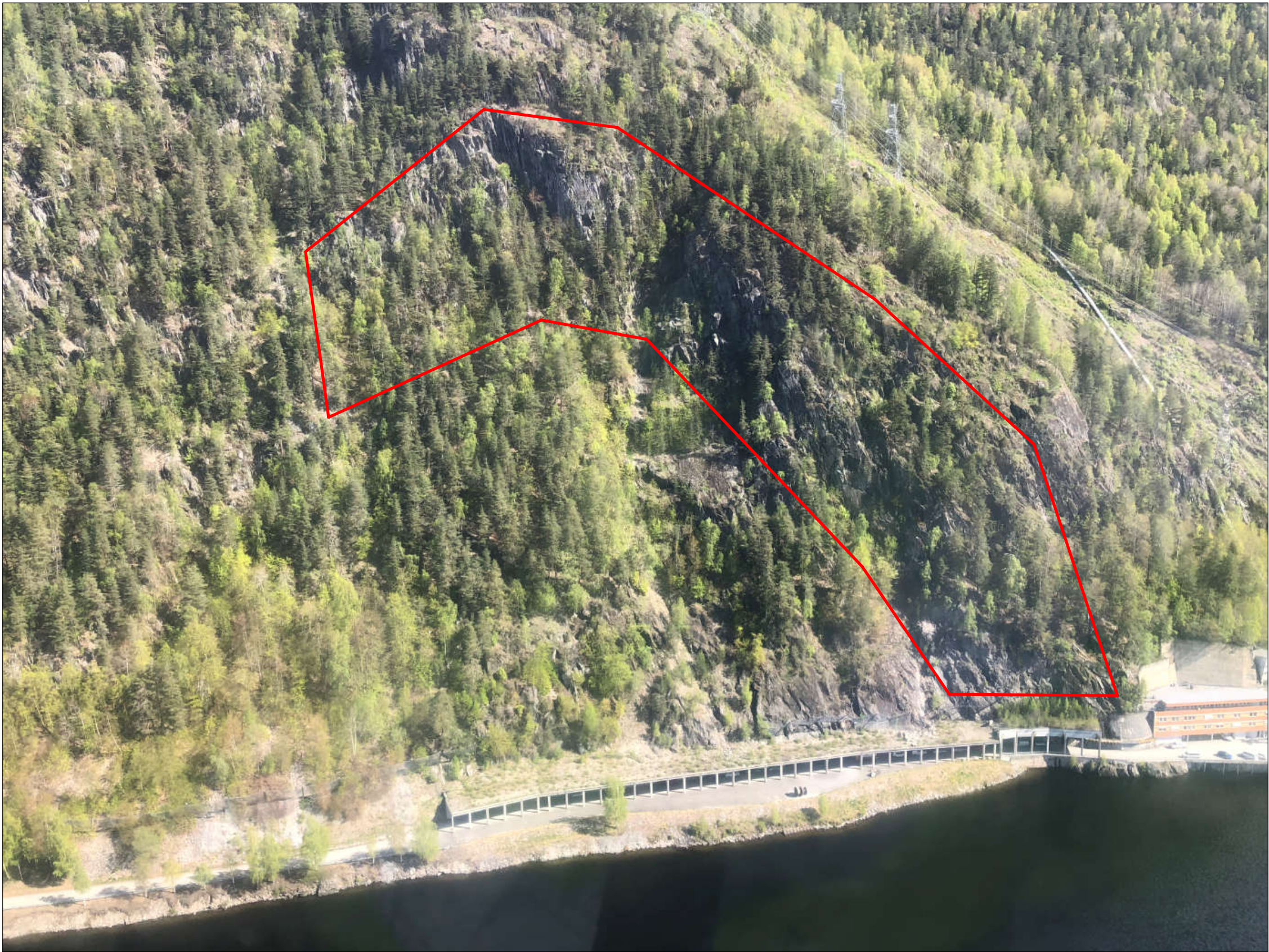
Foto 1. Løsneområdet for raset er indikert med rød sirkel. Lite foto er nærbilde av løsneområdet. Fanggjerdet er revnet av steinraset, og steinblokkene har lagt seg oppå rasoverbygget.

Foto 2. Løснеområdet for raset. Det må utføres en grundig rensk i området merket med rød strek. Rasbanen ned mot rasoverbygget må også renskes grundig.

Foto 3. Eksempler på bergpartier eller enkeltblokker som tolkes som mulig ustabile, indikert med røde sirkler.

Brattskrenter/stup med en del
avløste steinblokker/bergpartier

Rev.		Beskrivelse	Dato		Tegn.	Kontr.	Godkj.
FOTOBILAG			Originalformat		Fag		
			Tegningens filnavn				
Tokke kraftverk			Målestokk				
Dato		12.06.2019	Konstr./tegnet		Kontrollert	Godkjent	
Oppdragsnr.		10212063	Tegningsnr.		902	Rev.	
Multiconsult			ER		KM	ER	

STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK
Postboks 2076

3103 TØNSBERG

Dato: 05.11.2024
Saksref: 202417247-2
Dykkar ref.: 2023/5285
Side: 1 / 1

Førespurnad til: Nina Michalowska
Telefon:
Mobil: +4745632022
E-post: Nina.Michalowska@banenor.no

Telemark fylkeskommune - Høyring av verneplanar for utviding av eksisterande naturreservat og nye naturreservat - Naturreservatene Høgfell, Skriufjellet, Nesfjellet, Skulehomfjellet, Rambergåsen, Raudbergnuten og Heddedalene - Bane NORs uttale

Me viser til brev daterte 25.10.2024.

Bane NOR har ingen merkander til høyring av verneplanane.

Med helsing

Åsne Fyhri
assisterende sjef Planforvaltning
Drift og vedlikehold

Nina Michalowska
planforvalter

Dokumentet er godkjend elektronisk og sendas utan signatur

Statsforvaltaren i Vestfold og Telemark
Odd Frydenlund Steen mfl.

Dykkar ref.
2023/5285

Vår ref.
20/65-79/LLH

Dato
07.11.2024

Frivillig vern av skog - høyring av verneplanar for utviding av eksisterande naturreservat og nye naturreservat i kommunane Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Notodden, Seljord og Tokke i Telemark - fråsegn frå Språkrådet

Høgfell, Nissedal kommune

Ingen merknader.

Skriufjellet, Seljord kommune

Ingen merknader, jf. vår tilråding dagsett 01.06.2023.

Nesfjellet, Seljord kommune

Ingen merknader, jf. vår tilråding dagsett 22.01.2024.

Skulehomfjellet, Nissedal og Fyresdal kommunar

Vi viser til vår merknad i tilrådingsbrevet dagsett 01.06.2023 og Statsforvaltaren sitt svar på denne, og har ingen fleire merknader.

Rambergåsen, Notodden kommune

Ingen merknader. Namnet høver på området, og *Rambergåsen* er einaste godkjente skrivemåte for naturnamnet i Sentralt stadnamnregister (SSR).

Raudbergnuten (utviding av Storskog naturreservat), Tokke og Kviteseid kommunar

Vi har ingen merknader til at *Raudbergnuten* blir nytta som namn på det utvida naturreservatet. *Raudbergnuten* er einaste godkjente skrivemåte for fjellnamnet i SSR. Sjølv om reservatområdet strekk seg eit langt stykke unna Raudbergnuten på begge sider, ligg fjellet sentralt i verneområdet slik at namnet likevel høver godt.

Heddedalane naturreservat (utviding), Tokke kommune

I vår tilråding dagsett 16.03.2021, som gjaldt førre utviding av naturreservatet, skreiv vi følgende:

«Vi viser til vår førre tilråding, dagsett 29.06.2020: «Dette seternamnet er registrert i SSR med dei godkjente skrivemåtane Heddedalen (tilrådd) og Haddedalane. Naturreservatnamnet er ikkje registrert i SSR. Heradsregisteret har registrert uttalen /hɛ`ddɛda:lannø/. Setra som ber namnet ligg utanfor verneområdet, og Fylkesmannen bør difor vurdere å finne eit meir dekkande namn på dette naturreservatet. Dersom Fylkesmannen held på namnet som er nytta i dag, må det reisast formell namnesak for å få avklart skrivemåten». Statsforvaltaren har ikkje kommentert våre merknader i høyringsdokumentet, så vi står ved vår førre tilråding».

Namnet på det eksisterande naturreservatet er nå registrert i SSR, men skrivemåten er ikkje i samsvar med tilrådd skrivemåte for primærnamnet (*Heddedalen*), og det er ikkje reist namnesak på primærnamnet. Den nye utvidinga gjer at det eksisterande namnet blir enda mindre dekkande enn før. Statsforvaltaren bør difor vurdere å finne eit anna og meir dekkande namn på det utvida naturreservatet. Vi ber samstundes Kartverket, som får kopi av dette brevet, om å reise namnesak på seternamnet *Heddedalen*/*Haddedalane* og andre namn avleidd av dette.

Vennleg helsing

Daniel Gusfre Ims
avdelingsdirektør

Line Lysaker Heinesen
rådgivar

Brevet er elektronisk godkjent og blir sendt utan underskrifter.

Mottakarar:

Statsforvaltaren i Vestfold og
Telemark

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark (SFVT)
Postboks 2076
3103 Tønsberg

Kopi sendes til: Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
Postboks 5091, Majorstua
0301 Oslo

Porsgrunn, 22.11.2024

Uttalelse til høring av verneplaner for utvidelse av eksisterende naturreservater og nye naturreservater i kommunene Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Notodden, Seljord og Tokke i Telemark

Lede AS («Lede») viser til melding om Frivillig vern av skog - høyring av verneplanar for utviding av eksisterande naturreservat og nye naturreservat i kommunane Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Notodden, Seljord og Tokke i Telemark, datert 25.10.2024 og med referanse 2023/5285.

Høringsfristen er satt til 03. januar 2025 og uttalelsen er dermed innen fristen.

1. Om høringen

Bakgrunnen for forslaget er tilbud om frivillig vern av skog fra private grunneiere.

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark («SFVT») ønsker med høringen å få frem opplysninger om interesser som kan bli påvirket av det planlagte verneforslaget.

2. Høgfjell naturreservat, Nissedal kommune:

2.1. Eksisterende anlegg nær ved det foreslåtte verneområdet

Lede har ikke områdekonsesjon i Nissedal kommune, der verneområdet for Høgfjell naturreservat tenkes plassert. Vi ber derfor SFVT om å kontakte gjeldende områdekonsesjonær, Telemark Nett AS, for uttalelser.

Lede har anlegg som er etablert etter anleggskonsesjon innenfor kommunen.

2.1.1. Høyspentanlegg på regionalnettnivå (anleggskonsesjon):

Avstanden til verneområdet anses som tilstrekkelig.

2.2. Planlagte anlegg nær ved verneområdet

2.2.1. Høyspentanlegg på regionalnettnivå (anleggskonsesjon):

Det foreligger ingen planer om utvikling av regionalnettanlegg nær ved det foreslåtte verneområdet.

3. Skriufjellet naturreservat, Seljord kommune:

3.1. Eksisterende anlegg nær ved det foreslåtte verneområdet

Lede har ikke områdekonsesjon i Seljord kommune, der verneområdet for Skriufjellet naturreservat tenkes plassert. Vi ber derfor SFVT om å kontakte gjeldende områdekonsesjonær, Telemark Nett AS, for uttalelser.

Lede har ikke anlegg som er etablert etter anleggskonsesjon innenfor kommunen.

3.2. Planlagte anlegg nær ved verneområdet

3.2.1. Høyspentanlegg på regionalnettnivå (anleggskonsesjon):

Det foreligger ingen planer om utvikling av regionalnettanlegg nær ved det foreslåtte verneområdet.

4. Nesfjellet naturreservat, Seljord kommune:

4.1. Eksisterende anlegg nær ved det foreslåtte verneområdet

Lede har ikke områdekonsesjon i Seljord kommune, der verneområdet for Nesfjellet naturreservat tenkes plassert. Vi ber derfor SFVT om å kontakte gjeldende områdekonsesjonær, Telemark Nett AS, for uttalelser.

Lede har ikke anlegg som er etablert etter anleggskonsesjon innenfor kommunen.

4.2. Planlagte anlegg nær ved verneområdet

4.2.1. Høyspentanlegg på regionalnettnivå (anleggskonsesjon):

Det foreligger ingen planer om utvikling av regionalnettanlegg nær ved det foreslåtte verneområdet.

5. Skulehomfjellet naturreservat, Nissedal og Fyresdal kommune:

5.1. Eksisterende anlegg nær ved det foreslåtte verneområdet

Lede har ikke områdekonsesjon i Nissedal eller Fyresdal kommune, der verneområdet for Skulehomfjellet naturreservat tenkes plassert. Vi ber derfor SFVT om å kontakte gjeldende områdekonsesjonær, Telemark Nett AS, for uttalelser.

Lede har anlegg som er etablert etter anleggskonsesjon innenfor kommunene.

5.1.1. Høyspentanlegg på regionalnettnivå (anleggskonsesjon):

Avstanden til verneområdet anses som tilstrekkelig.

5.2. Planlagte anlegg nær ved verneområdet

5.2.1. Høyspentanlegg på regionalnettnivå (anleggskonsesjon):

Det foreligger ingen planer om utvikling av regionalnettanlegg nær ved det foreslåtte verneområdet.

6. Rambergåsen naturreservat, Notodden kommune:

6.1. Eksisterende anlegg nær ved det foreslåtte verneområdet

Lede har ikke områdekonsesjon i Notodden kommune, der verneområdet for Rambergåsen naturreservat tenkes plassert. Vi ber derfor SFVT om å kontakte gjeldende områdekonsesjonær, Everket AS, for uttalelser.

Lede har elektriske anlegg som er etablert etter anleggskonsesjon nær ved det aktuelle verneplanområdet. Verneplanforslaget må ta høyde for og hensyn til de anlegg som det er nødvendig for nettselskapet å drifte og etablere.

6.1.1. Høyspentanlegg på regionalnettnivå (anleggskonsesjon):

Nettselskapet har følgende kraftledninger etablert vest for det aktuelle verneplanområdet:

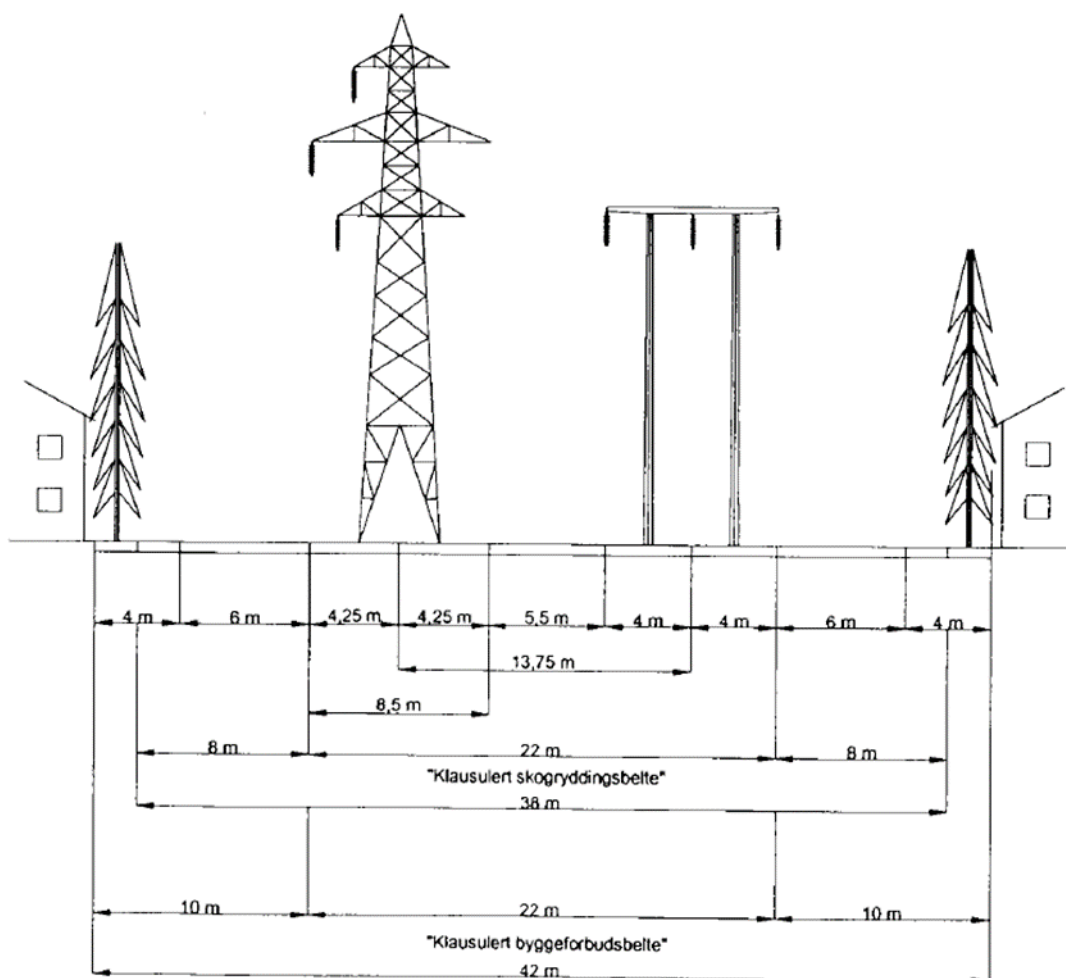
- 132kV Grønvollfoss – Nordagutu (luftledning – lengst ifra verneområdet)
- 132kV Svelgfoss – Rød (luftledning – nærmest verneområdet)

Kraftledningsanlegget har et klausulert byggeforbudsbelte som innebærer restriksjoner for arealbruken. Se vedlagt restriksjonsskriv. Videre har kraftledningsanlegget et klausulert ryddebelte, der nettselskapet kan gjennomføre hugst. Byggeforbudsbeltet og Ryddebeltet langs kraftledningene er:

- 132kV Grønvollfoss – Nordagutu:
 - Byggeforbudsbeltet er på 28 meter, 14 meter målt horisontalt og vinkelrett ut til hver side fra senterlinjen i mastearrangementet.
 - Ryddebeltet er på 24 meter, 12 meter målt horisontalt og vinkelrett ut til hver side fra senterlinjen i mastearrangementet.

- 132kV Svelgfoss – Rød:
 - Byggeforbudsbeltet er på 28,5 meter, 14,25 meter målt horisontalt og vinkelrett ut til hver side fra senterlinjen i mastearrangementet.
 - Ryddebeltet er på 24,5 meter, 12,5 meter målt horisontalt og vinkelrett ut til hver side fra senterlinjen i mastearrangementet.

Se eksempel på hvordan de ulike beltene kan etableres i figur 1.

Figur 1: eksempel som viser klausulerte byggeforbudsbelter og klausulerte ryddebelter (her med en avstand mellom mastene på 13,75 meter)

Det er også beskrevet at nettselskapet har en klausulert rettighet til å gjennomføre sikringshugst utenfor det klausulerte ryddebeltet, dersom trær og beplantning anses som en risiko for leveringssikkerheten.

Fortrinnsvis ønskes det foreslåtte verneområdet lagt utenom gjeldende klausulerte belter. Dette spesielt i de områdene der foreslått verneområde ligger nærme eksisterende ledningstraseer, Hagen og Brattekås.

Lede setter pris på at standardbestemmelser for nettanlegg allerede er foreslått lagt inn i forslag til forskrift om vern av Rambergåsen naturreservat, Notodden kommune, Telemark fylke, som beskrevet i Høringsdokumentet. Ledet bekrefter at det er ønskelig at §4, punkt (i), §6, punkt (d) og §7, punkt (i), beholdes i endelig verneforskrift.

6.2. Planlagte anlegg nær ved verneområdet

6.2.1. Høyspentanlegg på regionalnettnivå (anleggskonsesjon):

132kV-ledningen Grønvollfoss – Nordagutu ble etablert i 1942 og 132kV-ledningen Svelgfoss – Rød ble etablert i 1959. Ledet må etter hvert/i løpet av 10-15 år fornye disse ledningene. Dette kan innebære ombygging av eksisterende ledninger, eller at det bygges en ny ledning parallelt med de eksisterende ledningene før de gamle eventuelt rives. Gitt at dagens ledninger går så nærme bebyggelsen på vestsiden av ledningstraseen, så er det naturlig at ny ledningstrase etableres lengre øst for eksisterende trase. Det vil da si at denne legges lengre inn i det foreslåtte verneområdet.

Det bør vurderes om dette skal hensyntas allerede nå ved å redusere verneområdet ytterligere 30 meter i østgående retning (målt fra dagens ledningstrase), eller om at dette skal hensyntas i/dekkes av den foreslåtte verneforskriften.

7. Raudbergnuten naturreservat, Kviteseid og Tokke kommune:

7.1. Eksisterende anlegg nær ved det foreslåtte verneområdet

Ledet har ikke områdekonsesjon i Kviteseid eller Tokke kommune, der utvidelsen av Storskog Naturreservat tenkes gjennomført, og verneområdet for Raudbergnuten naturreservat etablert. Vi ber derfor SFVT om å kontakte gjeldende områdekonsesjonær, Telemark Nett AS, for uttalelser.

Ledet har ikke anlegg som er etablert etter anleggskonsesjon innenfor kommunene.

7.2. Planlagte anlegg nær ved verneområdet

7.2.1. Høyspentanlegg på regionalnettnivå (anleggskonsesjon):

Det foreligger ingen planer om utvikling av regionalnettanlegg nær ved det foreslåtte verneområdet.

8. Heddedalene naturreservat, Tokke kommune:

8.1. Eksisterende anlegg nær ved det foreslåtte verneområdet

Lede har ikke områdekonsesjon i Tokke kommune, der utvidelsen av eksisterende Heddedalene naturreservat tenkes gjennomført. Vi ber derfor SFVT om å kontakte gjeldende områdekonsesjonær, Telemark Nett AS, for uttalelser.

Lede har ikke anlegg som er etablert etter anleggskonsesjon innenfor kommunen.

8.2. Planlagte anlegg nær ved verneområdet

8.2.1. Høyspentanlegg på regionalnettnivå (anleggskonsesjon):

Det foreligger ingen planer om utvikling av regionalnettanlegg nær ved det foreslåtte verneområdet.

9. Bemerkninger

Da Lede AS ikke har eksisterende nettanlegg, eller har konkrete planer om å gjennomføre tiltak, innenfor de foreslåtte verneområdene; Høgfjell, Skriufjellet, Nesfjellet, Skulehomfjellet, Raudbergnuten og Heddedalene, har vi ingen bemerkninger til verneplanene for disse.

Forslag til verneforskrifter for disse verneområdene må avklares med andre berørte netteiere.

For Rambergåsen ønsker Lede fortrinnsvis at verneområdet legges utenom de klausulerte byggeforbuds- og ryddebeltene for å sikre driften av dagens nettanlegg. Videre ønsker Lede at det vurderes hvordan en fremtidig ombygging, eller nyetablering, av dagens anlegg kan hensyntas i verneplanen.

Lede setter pris på at standardbestemmelser for nettanlegg allerede er lagt inn i forslag til verneforskriften.

Vennligst ta kontakt dersom det skulle være noen spørsmål eller uklarheter.

Med vennlig hilsen,
Lede AS

Kurt-Albert Plassen
Senioringeniør Plan Regionalnett

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

--POSTADRESSE:

--TLF:

FAX:

--INTERNETT:

E-POST:

--

DERES REF./DATO:

/

VÅR REF.:

201000122-814

STED/DATO:

, 05.12.2024

**HØRINGSINNSPILL - VERNEPLANER FOR UTVIDING AV
EKSISTERENDE NATURRESERVAT OG NYE
NATURRESERVAT I KOMMUNANE FYRESDAL - KVITSEID -
NISSEDAL - NOTODDEN, SELJORD OG TOKKE**

Statkraft Energi AS ønsker å komme med følgende innspill til høringen av verneplanene:

Denne uttalelsen gjelder foreslåtte verneområder i Tokke kommune:

Vi vil vi påpeke at veien til kraftverket er rasutsatt, noe som utgjør en betydelig HMS-faktor. Det er derfor viktig at dette tas med i betraktning ved utarbeidelsen av vernebestemmelsene, slik at nødvendige tiltak kan iverksettes for å sikre trygg og effektiv tilkomst til kraftverket.

Vi anser det som nødvendig å sikre tilkomst for motorisert kjøretøy av typen gravemaskin og lastebil med kran for å kunne gjennomføre de nødvendig sikkerhets tiltakene. Dette er avgjørende for å opprettholde sikkerheten og funksjonaliteten til tilkomstveien til kraftverket.

Vedlagt ligger geotekniske rapporter vi har fått utarbeidet for de aktuelle områdene til andre formål.

Vi håper at våre innspill blir tatt til etterretning og at det legges til rette for en balansert løsning som ivaretar både verneinteressene og behovene for drift og vedlikehold av kraftverket.

Med vennlig hilsen

Linn Kallevik Sølversen
Specialist Property Manager
Statkraft Energi AS

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger ingen signatur.

--SAKSBEHANDLER/ADM.ENHET:
Linn Kallevik Sølversen

--TLF./FAX:
004794334069 /

--E-POST:
LinnKallevik.Solversen@statkraft.com

--SIDE:
1/1

STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG
TELEMARK
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

Team klima, miljø og internasjonalt arbeid

Vår dato: 11.12.2024
Deres dato: 25.10.2024
Vår referanse: 24/24005-2
Deres referanse: 2023/5285
Vår saksbehandlar: Ole Bjørn Bårnes

Uttale til frivillig vern av skog – høyring av verneplanar for utviding av eksisterande naturreservat og nye naturreservat i kommunane Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Notodden, Seljord og Tokke i Telemark

Telemark fylkeskommune viser til sending datert 25. oktober 2024 om utviding av eksisterande naturreservat og nye naturreservat i kommunane Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Notodden, Seljord og Tokke i Telemark – 2023/5285.

Bakgrunn

Statsforvaltaren har sendt verneplan for frivillig vern av skog på privat grunn på høyring. Høyringa er ledd i det nasjonale arbeidet med frivillig vern av skog der private grunneigarar har sendt inn tilbod om vern av eigen skog.

Høyringa omfattar sju område i kommunane Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Notodden, Seljord og Tokke. To av områda har areal i to kommunar. Fem av områda er nye naturreservat, to er utviding av eksisterande naturreservat.

Det er gjort registreringar av naturverdiane i områda som dokumenterar verdier som kvalifiserer for vern etter naturmangfoldlova. Skildring av verneverdier går fram av høyringsdokumenta.

Fylkeskommunens vurdering

Fylkeskommunen vil i punkta nedanfor kommentera på dei delane av verneforslaget som kan påverka ansvarsområda våre:

Vilt og fisk

Fylkeskommunen kan ikkje sjå at verneforslaga vil berøra regionale vilt- og fiskeinteresser negativt.

Kulturarv

Innanfor områda er det ikkje kjente nyare tids kulturminne av nasjonal verdi. Det kan likevel vere viktige kulturminne av lokal verdi som fylkeskommunen ikkje har kjennskap til. Kommunen som har forvaltningsansvaret for kulturminne som ikkje er freda, må gjere ei vurdering av dette.

Statsforvaltaren bør vurderer om ein i slike område kan tillate å ta ut enkelte tre med spesiell kvalitet, til antikvarisk istandsetting av mellomaldebygg.

Med helsing

Ole Bjørn Bårnes

ole.bjorn.barnes@telemarkfylke.no

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes utan signatur.

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmeisteren for Svalbard

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

Dato: 17.12.2024
Vår ref: 23/03113-15
Dykkar ref: 2023/5285

Fråsegn til høyring av verneplanar for utviding av eksisterande og nye naturreservat i kommunane Fyresdal, Kviteseid, Notodden, Nissedal, Seljord og Tokke i Telemark

POST- OG BESØKSADRESSE
Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00
E-POST post@dirmin.no
WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883
SWIFT DNBANOKK
IBAN NO5376940505883
ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR
TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard (DMF) viser til ovannemnde sak, datert 25. oktober 2024.

DMF er statens fagorgan og sektormyndigheit for mineralressursar og mineralverksemd. DMF skal bidra til auka verdiskaping gjennom å leggje til rette for ein langsiktig ressurstilgang basert på ein forsvarleg og berekraftig utvinning og tilverking av mineral. Vi forvaltar lov om erverv og utvinning av mineralske ressursar (minerallova), og har i tillegg som sektormyndigheit eit særleg ansvar for at mineralressursar blir tekne omsyn til i vernesaker etter naturmangfaldlova.

Om saka

Statsforvaltaren i Vestfold og Telemark sender på høyring verneplanar for frivillig vern av skog for sju område, der fem er nye naturreservat og to er utvidingar av eksisterande naturreservat:

- Høgfjell i Nissedal kommune
- Skriufjellet i Seljord kommune
- Nesfjellet i Seljord kommune
- Skulehomfjellet i Nissedal og Fyresdal kommunar
- Rambergåsen (tidl. Tinnegrend) i Notodden kommune
- Raudbergnuten i Tokke og Kviteseid kommunar (Storskog, utviding)
- Heddedalane (tidl. Gjuvstøyllia) i Tokke kommune (utviding)

Fråsegn frå DMF

DMF ga fråsegn til melding om oppstart av verneplanprosessen for Rambergåsen (Tinnegrend) 20. desember 2021, områda Skulehomfjellet, Skriufjellet, Raudbergnuten (Storskog) og Heddedalane (Gjuvstøyllia) 30. juni 2023, og områda Høgefjell og Nesfjellet 17. januar 2024.

Raudbergnuten naturreservat

I fråsegna til oppstart opplyste vi om at det føreslegne verneområdet omfattar fleire registrerte førekomstar av kopar og bly, klassifisert utan verdivurdering av Noregs

geologiske undersøking (NGU), og bad om at det vart gjort ei vurdering av førekomstane si samfunnsmessige betydning.

Det går fram av høyringsdokumentet at NGU vurderer at dei kjende mineraliseringane ved Raudbergnuten truleg er utan økonomisk interesse i dag, men at området rundt framleis er av interesse for prospekteringsindustrien.

DMF har i etterkant av varsel om oppstart tildelt undersøkingsrett til statens mineral for feltet Kviteseid 8 som rører ein del av verneområdet¹. Rettshavar, Capella Minerals Norway AS, bør haldast informert om verneprosessen og er sett på kopi til dette brevet.

Høg fjell, Skriufjellet, Nesfjellet, Skulehomfjellet, Rambergåsen, og Heddedalane naturreservat

DMF hadde ikkje merknadar til desse områda ved oppstart av verneprosessen. Det har heller ikkje kome til nye registreringar av mineralske ressursar eller bergrettar i nokre av områda sidan melding om oppstart. DMF har ingen merknadar til høyring av verneplan for desse områda.

For nærmare informasjon om minerallova med tilhøyrande forskrifter, sjå heimesida vår på www.dirmin.no. Her finn du òg vår digitale kartløysning, som er eit nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettar m.m., supplert med relevante kartdata frå andre etatar.

Med helsing

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleiar

Henning Sigstad
rådgjevar

Dokumentet er elektronisk signert og har difor ikkje handskrivne signaturar.
Sakshandsamar: Henning Sigstad

Mottakarar:

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Postboks 2076	3103 TØNSBERG
--	---------------	---------------

Kopi til:

Capella Minerals Norway AS	c/o Ingunn M. RuudSmalgangen 3	0188 OSLO
----------------------------	-----------------------------------	-----------

¹ Undersøkingsrett Kviteseid 8:
https://www.dirmin.no/data/bergrettigheter/UNDERSOEKELSESRETT-0442_2024

Statens vegvesen

STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG
TELEMARK
Postboks 2076

3103 TØNSBERG

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Håkon Nedberg / 35581775

Vår referanse:
23/97247-5

Deres referanse:
2023/5285

Vår dato:
19.12.2024

Uttalelse til frivillig vern av skog – høyring av verneplanar for utviding av eksisterande naturreservat og nye naturreservat i kommunane Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Notodden, Seljord og Tokke i Telemark

Vi viser til mottekne brev datert 25.10.2024 med høyring av verneplanar for utviding av eksisterande naturreservat og nye naturreservat.

Statens vegvesens rolle i planlegginga

Statens vegvesen har ansvar for at føringar i Nasjonal transportplan (NTP), Statlige planretningslinjer for samordna bustad-, areal- og transportplanlegging, vegnormalane og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringar blir varetekne i planlegginga. Statens vegvesens samfunnsoppdrag er «å utvikle og leggje til rette for eit effektivt, tilgjengeleg, sikkert, og miljøvennleg transportsystem».

Vi uttaler oss som forvaltar av riksveg på vegne av staten, og som statleg fagstyresmakt med sektoransvar innanfor vegtransport. Statens vegvesen sitt sektoransvar for vegnettet betyr at Statens vegvesen har eit overordna ansvar for at trafikktryggleik, klima og miljøomsyn og dessutan heilskapleg bypolitikk blir vareteken i alle planforslag som berører samferdsel. Dette gir oss rett til å stille krav til både statlege, fylkeskommunale og kommunale vegar, gater og løysingar for gåande og syklande.

Merknadene våre

Med tanke på frivillig vern av skog er det viktig med oppdaterte og rette eigedomsgrenser. Vidare må det strevast etter at det er rett grunneigarar som blir ramma av frivillig vern, og dette må avklarast før skogen blir verna. Dette ser ut til å måtte avklarast langs ved rv. 36 ved Seljordsvannet, og då særleg ved tunnelen kalla Sjøormporten. Det må her avklarast

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Gjerpengate 10
3716 SKIEN

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturmottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

rette eigedomsgrenser mot rv. 36, og dessutan kven som er rett eigar av gammal riksveg som går forbi tunnelen, og som i framtida kan få ein viktig funksjon med tanke på mjuke trafikantar, omkøyringsveg og beredskap. Når det gjeld vern av skog som grenser til riksvegen bør det uansett setjast av tilstrekkeleg avstand slik at dette ikkje fører til nokon framtidige problem for drift og vedlikehald av riksvegen. Det er mogleg at byggjegransa på 50 meter frå midten av riksvegen også bør gjelde her, men dette bør avklarast nærare med Statens vegvesen.

Med tanke på klimaendringar vil vi nemne viktigheita av handtering av flaum og overvassproblematikk også frå sideareal til riksvegane. Klima, samfunnstryggleik og beredskap, og dessutan risiko og sårbarheit heng tett saman.

Vidare er det med tanke på beredskapsomsyn viktig at det blir sett fokus på kva transportsystemet betyr for samfunnstryggleik, risiko og sårbarheit. Dette gjeld også nødvendige omkøyringsvegar. God infrastruktur er sentralt for ei berekraftig utvikling.

Med helsing

Mari K. Kallåk
seksjonsleiar

Håkon Nedberg

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

Vår dato: 11.01.2025

Vår ref.: 202418634-4 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 2023/5285

NVE's svar til Høyring - Frivillig vern av skog - Verneplanar for utviding av eksisterande naturreservat og nye naturreservat i kommunane Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Notodden, Seljord og Tokke kommunar

Vi viser til melding om høring om verneprosess for [Heddedalane \(utv.\)](#), [Høgfjell](#), [Nesfjellet](#), [Rambergåsen](#), [Raudbergnuten \(utv.\)](#), [Skulehomfjellet](#), [Skriufellet](#). (Lenker til NVE Atlas)

NVE har sett gjennom meldingen for de foreslåtte verneområdene med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m.

Nettanlegg

Raudbergnuten (utv.) krysses av en 66 kV nettløne som har en landtak ved Flekstveit. Telemark Nett AS som er netteieren og områdekonsesjonæren har uttalt seg og bedt om å ta hensyn til drift og vedlikehold av nettanlegg i fremtiden. Statsforvalter har inkludert alle bestemmelser for energi- og kraftanlegg i verneforskriften til Raudbergnuten.

Rambergåsen grenser med en 132 kV Svelgfoss-Rød og 132 kV Grønvollfoss-Nordagutu. Everket AS er områdekonsesjonærer til *Rambergåsen* mens Lede AS eier nettløne som grenser til det foreslåtte verneområde. Lede AS i sin uttalelse opplyser om at 132 kV Svelgfoss-Rød har et ryddebelt på 24,5 meter (12,5 meter på hver side fra ledningen) og byggeforbudsbeltet på 28,5 meter (14,25 meter på hver side fra ledningen). For 132 kV Grønvollfoss-Nordagutu er ryddebelt 24 meter mens byggeforbudsbeltet er på 28 meter. Verneområdet ligger på det nærmeste ca. 5 meter fra ledningen. Lede AS foreslår å flytte vernegrensen utenfor klausulerte belter. Nettselskapet bekrefter at de har behov for bestemmelser som er lagt i verneforskriften for å sikre drift, vedlikehold og istandsetting av nettløne ved akutt utfall. Videre melder Lede AS at det blir aktuelt med en oppgradering av 132 kV Grønvollfoss-Nordagutu med en ny ledning øst for eksisterende ledningen på grunn av bebyggelse på vest side. Dette vil komme i konflikt med det foreslåtte verneområdet. Lede AS foreslår å flytte vernegrensen 30 meter øst fra ledningen.

Alternativt ber de om å åpne for oppgradering og fornyelse i verneforskriften. **NVE støtter forslaget til Lede AS.**

Magasin

Både Raudbergnuten og Heddedalane naturreservatene grenser til vannmagasinet Bandak som reguleres til HRV (72,34 moh i NN54) i forbindelse med kraftproduksjon i Hogga kraftverk. Statkraft som eier Hogga kraftverk står på adresselisten til høringen. Skiens brukseierforening som er tiltakshaver for reguleringen av Bandak, er ikke blant høringsinstanser.

Ved reguleringsmagasiner kan det oppstå behov for tiltak som reduserer negativ virkning av reguleringen, for eksempel erosjonssikring. Erosjonen kan oppstå i området over HRV ved flomsituasjoner eller ved en spesiell kombinasjon av bølger og vind. Områdene langs vannkanten til reguleringsmagasiner kan også bli berørt av vegetasjonsrydding hvis det er fare for at trær faller i vannet og påfører skader på dammen eller inntaket. **Vi ber Statsforvalteren i dialog med Statkraft og Skiens brukseierforening å vurdere behovet knyttet til reguleringen og ta hensyn til det i verneforslaget.**

Potensielle vannkraftverk

Det er digitalt kartlagt vannkraftpotensial i utvidelse av Raudbergnuten naturreservatet. Potensialet utgjør om lag 1,17 GWh til en kostnad på 9,1 NOK/kWh i 2023-kostnader. **NVE ber Statsforvalteren om å orientere grunneiere om småkraftpotensialet.**

Høgfjell, Skulehomfjellet, Skriufjellet, Nesfjellet

NVE kan ikke se noen energiinteresser innenfor Høgfjell, Nesfjellet, Skulehomfjellet og Skriufjellet. Telemark Nett AS er områdekonsesjonærer og har ikke kommentert på verneforslaget.

Med hilsen

Sindre Johannes Dragvik
Avdelingsingeniør

Godkjent av Maria Sidelnikova
Seniorrådgiver

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK

Kopimottakerliste:

EVERKET AS

Skiens Brukseierforening

STATNETT SF

Energidepartementet

LEDE AS

STATKRAFT ENERGI AS

TELEMARK NETT AS